

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרז רבי **עובדיה יוסף זצוק"ל**

פרשת בלק
תמוז תשע"ט
גיליון מס' 277

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל (כ"ג, כ"ג) ופירש"י: כי ראויים הם לברכה שאין בהם מנחשים וקסמים. בין המעלות המיוחדות שבעם ישראל שאינם שואלים במנחשים וקוסמים, אלא חיים באמונה ובתמימות ללא שום הרהור, ועל כן אומר בלעם כי ראויים הם לברכה מאת ה' וזה שנאמר (דברים י"ח, י"ג) תמים תהיה עם ה' אלוך, ופירש"י: ולא תחקור אחר העתידות אלא קבל עליך הכל בתמימות. ובגמ' נדרים ל"ב: אמר ר' אושעיה כל המתמים את עצמו שעה עומדת לו – היינו שעולה לגדולה (ר"ן נדרים שם) חז"ל מספרים על שלמה המלך ע"ה שהיה מבין שפת העופות, ופעם בא אליו אדם וביקש לדעת שיחת עופות, משהתעקש למדו שלמה חכמת העופות, והנה הוא שומע שהעופות משיחות ביניהם שבשבוע הבא ימותו עדר הכבשים של אותו אדם, שש ושמה אותו אדם שבזכות הבנתו בשפת העופות יוכל להציל את ממונו, מיד רץ הביתה ומכר את כל העדר ובכך ניצל. לאחר כמה ימים שומע שוב שביתו עתיד להישרף, שוב מכר אותו האדם את רכושו ובכך ניצל ממונו. בשבוע השלישי שומע מעופות שבעוד כמה ימים עתיד אדם זה למות, אותו האדם רץ בבהלה לשלמה וסיפר לו את אשר שמע, אמר לו שלמה הרי אמרתי לך שלא טוב. לדעת שפת העופות, שהרי אם לא היית שומע את השיחות הקודמות היית מפסיד את העדר ואת הבית ומתוך כך הייתי מהרהר בתשובה ומפשפש במעשיך והיו אלה כפרה על נפשך, אבל עכשיו שהאזנת לשיחות העופות והצלת את ממונך מבלי לתקן את נפשך אין לך ברירה אלא לעזוב את העולם. פעמים נגזר על האדם חלילה גזירה לא טובה, והקב"ה ברוב רחמיו שאינו חפץ במות הרשע, מבקש להביא עליו עונש אחר קל יותר, ועל ידי כך לבטל מעליו את רוע הגזירה, בתנאי שיקבל עליו את העונש הקל באהבה ולא יבעט. וזהו הביאור של תמימות, שיהא מקבל את הצו האלוהי בשלימות כפי מה שהוא.

שבת שלום!

שעון קיץ:
שקיעת החמה - 19:52
נץ החמה - 5:42
סו"ז ק"ש: מג"א - 8:28 הגר"א - 9:10
סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:22
צאת השבת - 20:23
זמן ר"ת - 21:18
(הזמנים הם לפי אופק ירושלים)

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

ויאמר אלקים אל בלעם... לא תאר את העם כי ברוך הוא (כב, יב) פירש"י אמר בלעם לקב"ה אם כן אברכם, אמר לו אינם צריכים לברכתך - כי ברוך הוא, לא מדובשך ולא מעוקצך. בלעם רצה לקלל את ישראל, ומשלא הצליח ביקש לברכם. והעיר מרן זיע"א: היעלה על הדעת שאדם ששונא את חברו ורוצה לקללו, ומשלא עולה בידו לקלל יבקש עתה לברכו? ותירץ מרן: מסופר בגמ' (מועד קטן ט) ביקש רשב"י מבנו ר' אלעזר שילך לבקש ברכה מרבי יונתן, ור' יהודה, משהגיע אליהם פתחו שניהם ואמרו: יהי רצון שתזרע ולא תקצור, תכניס סחורה לביתך ולא תוציא, תוציא סחורה ולא תכניס, יחרב ביתך, יתבלבל שולחנך. כששמע כן ר' אלעזר ניבהל ובא אל אביו באומר, שהחכמים קיללו אותי. הסביר לו אביו רשב"י- הם בירכו אותך, וזוהי כוונתם: כשאמרו לך תזרע ולא תקצור - כוונתם שיוולדו לך בנים ולא ימותו בחיך, וכשאמרו לך תכניס סחורה ולא תוציא - כוונתם שתכניס כלות להשיאם לילדיך ויחיו בשלום, ולא יצטרכו לצאת ולחזור לבית הוריהם. וכשאמרו לך תוציא סחורה ולא תכניס - כוונתם שתשיא את בנותיך ולא ימותו הבעלים וכך לא יצטרכו לשוב כאלמנות אל ביתך. וכשאמרו יחרב ביתך - כוונתם שתאריך ימים, שביתו של אדם זה הקבר. וכשאמרו לך יתבלבל שולחנך - כוונתם שמרוב נכדים ונינים שיהיו סביבך לא תוכל לאכול סעודתך בשקט. ולפי"ז מבואר: בלעם רצה לקלל את ישראל כדי לקבל מבלק ממון רב, וכשראה שאין הקב"ה מסכים עימו, הציע לקב"ה שיוציא קללות מפיו, ובלבד יתכוון לברכות, וכמו אצל החכמים שהוציאו מילות קללה ובמחשבתם נתכוונו לטובה, ועל זה השיב לו הקב"ה לא מדובשך ולא מעוקצך.

הן עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב: (כג, ט) ביאר מרן זיע"א: בדרך רמז דהנה ידוע שלכל האותיות יש בת זוג, וכל אות עם בן זוגה עולה יחדיו למנין 10. א - ט = 10 ב - ח = 10 ג - ז = 10 ד - ו = 10 ואילו לאות ה' אין בת זוג. וכן אותיות י - י = 100 כ - פ = 100 ל - ע = 100 ואילו לאות נ' אין בת זוג. וזה שאמר בלעם: הן עם לבדד ישכון, שהאותיות הן אין להם בת זוג והולכות לבדן, כך גם ישראל אין להם חיבור לשום אומה ולשון, ושוכנים בודדים בתורתם ויחודם.

(מתוך שיעור פרשת בלק תשנ"ו)
אמרתי כנד אכבדך (כד, יא)
כתב מרן זיע"א: פעם שאלו את הגאון מראדזין: הרי אמרו חז"ל הבורח מן הכבוד- הכבוד רודף אחריו, והרודף אחר הכבוד- הכבוד בורח ממנו, וא"כ לעולם יש ביניהם מרחק שווה מן הכבוד? והשיב להם: אמנם בחייהם שוים הם, אבל בפטירתם יש הבדל, שהבורח מן הכבוד, לאחר פטירתו, שחדל לברוח מן הכבוד, הכבוד משיגו, ונח על משכבו, אבל הרודף אחר הכבוד, הרי הכבוד בורח ממנו, וכשמת נשאר בלי הכבוד שברח ממנו ואיה מקום כבודו, הרחק כמטחווי קשת. (חזון עובדיה תעניות ע"מ תפ"ז)

מעשה רב

סיפר מרן זיע"א פעם אחת הוזמנתי להיות סנדק בברית מילה שנקבעה להיות כרבע שעה לפני השקיעה, אך אירע אונס למוהל רבי יעקב ששון זצ"ל שלא יכל להגיע לאולם קודם שקיעת החמה מפני שהמשטרה חסמה את הרחוב בעקבות חפץ חשוד. והנה חמש דקות לאחר השקיעה נכנס המוהל לאולם והורתי לו שיערוך מיד את ברית המילה, וכן עשה.

וזאת למודעי! כי הוראה זו היתה בגדר **הוראת שעה**, כי היתה זאת שעת הדחק שכל המוזמנים הגיעו אל מקום הברית, וגם **חששתי להלבנת פנים של המוהל** שאיחר לברית משום אונס, ואם היתה הברית נדחית למחרת זה היה בבחינת שפיכות דמו של המוהל. ועל כן בהסתמך על הספיקות שיש להחשיב את זמן בין השמשות כזמן יום, ובצירוף כמה טעמים הורתי לערוך את ברית המילה לאלתר עם ברכותיה בתוך זמן בין השמשות.

לכבוד ידיד היקר מר...

מאפס הפנאי לא יכולתי לכתוב לו במועדו, אך בקצרה אדבר אודות תעודת בגרות וכו'

ידידי! דע לך שדרשותיו של הגאון האמיתי הגר"ע יוסף (שליט"א) זיע"א יורדות עד עומק הלב וממלאות את נימי הנפש.

אם ביאליק אמר על הגאון הרוגאצ'ובי (הרב יוסף רוזין ז"ל, נפטר התרצ"ו): מהרוגאצ'ובי אפשר לחצוב שני אינשטיינים, הנה מהגאון שלנו (רבינו עובדיה) יבדל לחט"ל **אפשר לחצוב חמשה**.

במלה אחת: כי בכל חכמי הגויים וחכמי ישראל מאין כמוהו, ופעם בדרשה אמר כי "תעודת בגרות היא תעודת בערות" והנסיון הוכיח כי תלמידי תיכון אינם יודעים דקדוק וחשבון ועיון השי"ס כלל וכלל, והעיון אשר למדנו אני ואתה עם כל החברים שלנו בחו"ל, לא ישקל כסף מחירו.

כדאי מאוד שכבודו יקח מועד לשמוע דרשה אחת מפי הגאון שליט"א (מרן זיע"א) במוצש"ק בבני ברק, ותראה הגאונות, הבקיאות והחריפות, הזכרון המדהים, ההכרעה הפסקנית שאין אחריה כלום, הענוה האמיתית, האהבה והחמלה על כל הנברא בצלם, הרבצת התורה במסירות נפש וכל סגולות הנפש שמנו רבותינו בלומדי תורה לשמה כמעט רובן ככולן נמצאים בו.

אצל האשכנזים נחלקם לשני סוגים: גאונים ואדמור"ים, הראשונים מצטיינים בחריפות השכל והאחרונים באהבת ישראל, והאי תנא דידן **כל סגולות התבל נמצאו בו** וישח אדם וישפל איש, מפני קדושתו והדר גאווה

בכבוד רב

הרב מאיר מזוז

לו למד הגר"ע יוסף רפואה, היה ממציא תרופה למחלת הסרטן, ולו למד אסטרונומיה היה מוצא שני כוכבי לכת מאחורי כוכב הלכת החדש "פלוטון" ולו למד כלכלה היה מעמיד את האינפלציה בישראל על 0% לעשר שנים, אך למזלנו ולמזל כל ישראל הוא למד **רק תורה** ובוה העניק לנו ולכל העם כולו (כולל אתה כשתחזור בתשובה אי"ה) אוצרות לא ישוערו.

כשאומרת הגמ' על הפסוק "כי זה כל האדם" – שכל העולם לא נברא אלא בשביל זה, התכוונה בלי ספק בדורינו זה על הגר"ע יוסף, בן פורת יוסף.

(מתוך הספר מגדולי ישראל)

לרבי מאיר מזוז שליטא עמ' תקס"ו)

הסר כעס מלבך

***אמר רב** חסדא: תוקפא בביתא, כי קריא לשומשמא, ופירש רש"י: **כעס בבית**, דומה לתולעת של שומשמין המכלתן (כך הכעס מחריב הבית).

***אמר ר'** מני בר פטיש: כל הכועס אפילו פסקו עליו גדולה מן השמים מורידין אותו

***תנו רבנן**: שלשה חייהן אינם חיים, הרחמנים והרתחנים, ואיני הדעת. (פסחים קי"ג)

***אמר ר'** יונתן: כל הכועס כל מיני גיהנם שולטים בו (נדרים ב"ב)

***הכעס** מביא את האדם לכפור בעיקר. (ר"ן, נדרים כ"ב)

***ר' ירמיה** אמר: הכעס משכח תלמודו ומוסיף טפשות (נדרים כ"ב)

***ר' נחמן** בר יצחק אמר: כידוע שעוונותיו מרובין מזכותיו

(נדרים כ"ב)

***אין** השכינה שורה באדם שדרכו לכעוס (מעם לועז, אבות רמ"ד)

***שלשה** הקב"ה אוהבן: מי שאינו כועס, ומי שאינו משתכר, ומי שאינו מעמיד על מידותיו (פסחים קי"ג)

***כל** המאריך אפו לעולם לא יתחרט!

(ספר הישר לרבינו תם, שער ו')

***אם** הוא מושל ברוחו בשעת כעסו זו אחת מן המידות הנכבדות שבעולם (מאירי עירובין ס"ה)

***הסר** כעס מלבך – וזו היא המידה הטובה שבכל המידות

(ספר חסידים ע"ב)

***ודע**: כי שלימותו של האדם שיוכל להיקרא **אדם השלם** כשהוא מושל בכעסו. (ראשית חכמה, פרק ג')

***אם** אתה רוצה להכיר אדם אם יש בו שכל אם לאו, ראה אם כובש כעסו בשעה שמכעיסים אותו (מעם לועז, אבות עמ' רמ"ג)

***ע"י מידת** הסבלנות משיג האדם רצונו יותר מעל ידי כל תקיפות שבעולם (אגרת ר' חיים מוולוז'ין)

***כשמאריך אפו** וכובש כעסו זוכה ע"י זה לפרנסה ולעשירות

(ליקוטי עצות לרנ"ב)

***מי יתן** ונתרגל במידת הסבלנות, כי זו שורש כל המידות ושורש כל המעלות (חכמה ומוסר לרנ"ב)

***ומי** שיש לו מוח בקדקדו, צריך לברוח ממידת הכעס כבורח מן האש, כי ידע בנפשו **בבירור** שע"י זה בודאי יצא לעתיד לבא חייב ביום הדין.

***אין** לך דבר שמזיק לגוף כמו הכעס, על כן השמר אל תזיקו לגופכם ונשמתכם (צוואת ר' שבתאי בן השל"ה)

***המסתכל** בפניו של הכועס, משכח תלמודו.

(ספר חסידים תתשכ"ו)

***כל** המסתכל בפניו של הכועס **מגיע לו נזק** ממלאך החבלה הנוצר ע"י הכעס.

***אל יתמה** האדם מדוע הוא מתעסק בענייני העולם הזה ולא נמצא ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ידוע תדע כי זה **מחמת הכעס** הנמצא בו, כי ברחם ממנו הקדושה ושרתה עליו רוח טומאה.

(מענה רך, פי"ד)

***כמה שנאוי** בעיני הקב"ה **כעס** וקנאה, כי מידות אלו מחריבים ומוציאים את האדם מן העולם. (אור יחזקאל עמ' קצ"ט)

***שורש פורה** ראש המחלוקת הוא **הכעס**: ולא ידע כי היא מכלה אותו. (כף החיים פלאגי' א, ו)

קוראים יקרים!

עלון זה מופץ ב 10,000 עותקים
ברחבי הארץ

ובארה"ב, ארגנטינה, מקסיקו, ספרד
מיאמי, אירן, צרפת, אנגליה
אלפי משפחות משועות לקבלת העלון
באפשרותן להוסיף לעי"ן, לרפואה,
1,000 עלונים - 180 ₪
2,000 עלונים - 320 ₪
052-7123439

לבקשת רבים

ניתן להשיג את העלון
בכל שבוע בימי חמישי ושישי
על ציון של מרן זיע"א
ובחנות גל סז
מלכי ישראל 11 י-ם
ניתן לקחת כמות לחלוקה

דין חולה שאין בו סכנה

* **מי** שיש לו **מיחוש** בשבת, והוא מתחזק והולך כבריא, **אסור** לעשות לו רפואה בשבת גזירה משום שחיקת סממנים, ואפי' ע"י גוי אסור, ומיהו יש מתירין ליטול אספרין או אקמול אפי' אין לו אלא מיחוש בלבד, יש לסמוך עליהם להקל **במצטער הרבה**. ומי שחושש בגרונו ומשתעל, מותר לו לאכול דבש או לשתות חלב מעורב בדבש, אעפ"י שהוא מתכוין לרפואה, הואיל והוא מאכל בריאים שפיר דמי.

* **מי שנחבל** בשבת, מותר לדחוק הסכין על גבי החבורה שלא יתפשט נפח המכה.

* **דין קטן** עד גיל תשע שנים, כדין חולה שאין בו סכנה, ואין לגזור בו גזירת שחיקת סממנים.

* **מותר** לאדם בריא לשתות כדורי ויטמינים לחזק מזוגו ובריאותו, ולא חישינן לשחיקת סממנים, כין שאין חולה כלל אלא עושה לחזק גופו ולהברותו שלא יחלה לא גזר בזה.

* **מי** שסובל מטחורים מותר לו לשבת לרפואתו בתוך גיגית עם מים חמים שהוחמו מערב שבת.

* **חולה סוכרת** שמקבל זריקת אינסולין לפני כל ארוחה, מותר להזריק לו זריקה זאת גם בשבת.

* **מותר** לעשות זריקה לחולה אעפ"י שאין בו סכנה, ומותר לחבר המחט עם המזרק, ואין בו משום מתקן מנא, ומותר לתלוש חתיכת צמר גפן מן החבילה, כדי לנקות מקום הזה, כי אין החיבור של הצמר גפן חיבור גמור, וכשמושך חתיכת צמר גפן דינו כמפסיק דבר מן התלוש.

* **לענין** טיפות אף לנזלת, אם היא נזלת קשה, מותר לקבל הטיפות ע"י גוי, ואם הגיע למצב שחלה **כל גופו** מותר גם ע"י ישראל.

* **מותר** לשאוף טבק הרחה בשבת, אף אם מועיל קצת לרפואה, ואין לאוסרו משום שחיקת סממנים, כיון שנתפשטה הרחתו גם אצל הבריאים, ואף ביום הכפורים מותר לשאוף טבק הרחה.

* **חולה** שאין בו סכנה וסובל מכאב גב, ונתן לו הרופא משחה למשוח אותה היטב על גבו עד שתיבלע כל המשחה בגופו, מותר למשוח אותה בשבת, וכן תינוק שנתאדם עור בשרו בין רגליו, ואיכא צערא לתינוק, מותר למרוח על גופו משחה עד שתיבלע כולה בגוף התינוק כי צרכי תינוק נחשב לחולה שאין בו סכנה.

* **אין** מתעמלים בשבת, שדורס על הגוף בכח כדי שיזיע, שזהו בכלל רפואה, ומ"מ מי שיש כאב בעצמותיו מותר לעשות לו מסאז' בשבת **בנחת**, אבל לא בכח עד שיגרום לו להזיע.

* **מי** שיש לו כאב בטן בשבת, ויעץ לו הרופא לתת על בטנו בקבוק גומי חם, מותר לעשות כן בשבת.

* **מותר** להניח פלסטר על המכה בשבת, שאינו אלא כמשמרה שלא יסרטו בגדיו את המכה, ואין דין תפירה בגוף האדם, ומותר להוריד את הנייר המכסה את צדדי הפלסטר בשבת.

* **חולה** שאין בו סכנה, מותר לו לאכול ולשתות קודם תפלת שחרית, אם הוא רואה שצריך לכך.

* **חולה** שאינו יכול לאכול ולשתות לא יקדש בליל שבת שאין קידוש אלא במקום סעודה, ויכוין לצאת ידי חובת קידוש בתפילה שחותם בה מקדש השבת.

(חזון עובדיה שבת חלק ג')

* **חדש! מעתה ניתן לשמוע את ערוץ שובה ישראל בטלפון 02-3743001 (לבירורים 02-5715330)**

ותלמודו בידו

מסעו של מרן זיע"א ללונדון – תשל"ו

ביום ראשון ז' תמוז: הגענו לשדה התעופה ב.ג. בשעה 9:00 בבוקר ואז התחילו לחזור חייל צה"ל עם המשוחררים היהודים (קרוב למאה) שנחטפו במטוס שנחת באוגנדה, ע"י מחבלים ואיימו להורגם, ואידי אמין נשיא אוגנדה שר"י הגיש סיוע למחבלים, וצה"ל השמיד את המחבלים ואת חלק ממטוסי אוגנדה (מיג 21)

ברוך שובר אויבים ומכניע מיגים עם כעשרים מצבא אוגנדה, ופדה את החטופים והביאו במטוסי הרקולס לא"י (על המבצע הנועז הודיע לי אישית ראש הממשלה יצחק רבין בשעה 15:1 במוצ"ש ו' תמוז)

ונשאתי דברי ברכה לכבודם, והיתה שמחה וצהלה יוצאת מן הכלל, (אח"כ סיפרו לי שהדברים פורסמו בכל התקשורת ועתונים, ואף בלונדון השמיעו דברינו בטלוויזיה שלהם)

בשעה 11:00 יצאנו במטוס והגענו, בשעה 5:00 אחה"צ, קיבלו אותנו בשדה התעופה הרב סייד ששון ורבי אברהם גבאי (שהגדיל חסדו עמדי ולא זה ידו מתחת ידי עד שעזבנו את לונדון יזכור לו ה' לטובה ולברכה) בשעה 8:00 הגענו למלון... ונשאתי דברים, ובתחילת דברי אמרתי:

עודני עומד היום תחת הרושם הנפלא כאשר שבו חיילי צה"ל מהמבצע הנועז באוגנדה... וחיילנו בעזרת צבא ישראל וגואלו חרפו נפשם להציל את אחינו בית ישראל השבויים והנדכאים, וכולם היו נבוכים, ומדוכאים סגר עליהם המדבר תל"ית שגבר עלינו חסדו וראו כל אפסי הארץ את ישועת אלוקיננו.

ועתה הנה באתי לברך ולעודד את הנדיב מיכאל סובל, שהנדיבים בזמננו נודבים כל מיני דברים לספורט ואונברסיטה. ואילו אתה הנדיב לא נתפתית לאותם שבקשו לצודך בדבריהם, ונתת סכום חשוב להקים עולם של תורה בא"י, קורא אני עליך איתן מושבך...

המשך נא בפעלך אלה לחזק מוסדות תורה.
ביום שני ז' תמוז: השתתפנו בתפלת הודאה בבית הספר חשמונאים שיש בו כאלף תלמידים על הנס והישועה שנתן ה' לישראל ונתקדש שם שמים ברבים.

ביום שלישי ח' תמוז: אמרתי שיעור פלפול כהלכה בדין ספק ספיקא במקום חזקת א"א ובסיום דברי ענה בהתרגשות ראש הישיבה הרב אודרמן (שהוא ת"ח גדול ובקי מאוד) ברוך שבחר בהם ובמשנתו.

ביום רביעי ט' תמוז: יצאתי לביה"ס חשמונאים שמונה כ-300 בנות. ודיברתי דברי מוסר והמנהל הודה שזה היה להם מקור של עדוד גדול... בשעה 3:30 אחה"צ טסנו חזרה לא"י והגענו בשעה 10:30, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו.

גימטריה בפרשה

{מרבני יעקב ישראל קנייבסקי}

וירא את ישראל שכן לשבטיו (כד. ב.) - פירש"י ראה שאין פתחי אהליהם מכוונין זה לזה.

"ישראל שכן לשבטיו" (בצירוף ג' התיבות) **בגימ'** "שפתחי אהליהם אינם מכוונין זה מול זה"

מה טבו אהליך יעקב משכנתך ישראל (כד. ה.) - פירש"י שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה לזה.

"משכנתך" **בגימ'** "אין פתחיהם מכוונין זה לזה"

וידקר את שניהם את איש ישראל (כה. ח.) - ע"י רש"י (פסוק ז) נזכר הלכה הבוועל ארמית קנאין פוגעין בו.

"את איש ישראל" **בגימ'** "כל הבוועל ארמית קנאין פוגעין בו"

מכתב מאריסטו לאלכסנדר מוקדון

מעשה היה בפילוסוף הגדול המפורסם בעולם שנקרא אריסטו, שבימי זקנותו כתב אגרת בגנות הפילוסופיה לתלמידו אלכסנדר מוקדון מלך יון, וזהו **נוסח המכתב**:

ברוך ה' הפוקח עיניים עוורות המראה לחטאים דרך ישרה, מהולל יהיה בתהילה הנאוה לו, כי איני יודע להללו על הרחמים והחסד הרב שעשה עימי, שהוציאני **מן השטות הזו** שהייתי שקוע בה כל ימי חיי, בעסק חכמת הפילוסופיה, להסביר כל דבר כדרך הטבע שמובן על פי השכל, ועשיתי ספרים הרבה בחכמה הזו כחול אשר על שפת הים, **עד שנתוכחתי** עכשיו בערוב חיי עם חכם אחד מחכמי ישראל, ובדברו עימי הראה חכמתו הגדולה, והכרתי את מעלת התורה הקדושה שניתנה בהר סיני, והוא משך ליבי בדברי התורה שהראה לי, והסביר לי חידושים אמיתיים ופלאים שנעשו.

ואני הייתי פרא שלא הבינותי שרוב הדברים נוהג אותם הקב"ה בדרך פלא חוץ מדרך הטבע. ומשראיתי כך, נתתי אל ליבי לדרוש ולתור בחכמת התורה, שכל דבריה מיוסדים על אדני האמת, ואין היא כחכמת הפילוסופיה שהיא הבל.

ולכן אתה תלמידי אלכסנדר המלך הגדול, אל ידיחו ספרי לא אותך ולא את חביריך הפילוסופים, שאילו היה בכוחי לאסוף את כל הספרים שחיברתי בחכמה הזאת, בודאי **הייתי שורף אותם באש**, כדי שלא ישאר שום דבר מהם, אבל אין הדבר בידי, שכן ספרי נפוצו בכל העולם אי אפשי לכנס כולם, ואני יודע **יפה העונש החמור שיענישני בוראי** על החטא הגדול שחטאתי, שאיבדתי הזמן במו ידי והחטאתי רבים.

ולכן בני אלכסנדר, כתבתי המכתב הזה כדי להודיעך לך ולכל חביריך, שרוב הדברים שרוצים להסביר בדרך הטבע כדי שיובנו על פי השכל **דברי שקר הם**, שבודאי הקב"ה, הוא פטרונו של עולם, והוא מנהיגו בכוחו הגדול.

ומפני שמזלי גרם שספרי נפוצו בארצות המערב, אני מודיע עכשיו לכולם שלא יאבדו זמנם בהם, **לא יסתכלו בהם ולא יגעו בהם** בידיהם, שעוון גדול הוא לבלות הזמן על ספרי פילוסופיה, שהוא שקר שאין לו רגליים, ועכשיו אני את נפשי הצלתי בזה, שהודעתי את טעותי, ואשמתי לא חמורה כ"כ על העבר, שלא ידעתי. אבל עכשיו גיליתי הדבר לבריות **שחייתי בטעות, ולבי נשרף על הזמן שכיליתי בהבלים**, אוי לאלו שליבם נימשך אחרי ספרי,

בודאי יהיו בתחתית שאול.

ודע שכפי שהורה לי אותו חכם, מצאתי הרבה דברים בספר משלי שחיבר שלמה המלך, שלא יגרר אדם אחרי חכמת הפילוסופיה באומרו (משלי ז', ה'): "לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה".

אוי לעינים שכך רואות, אוי לאזנים שכך שומעות, **אוי לי שכיילתי גופי וכוחי בדברים מזיקים**. וזה שאתה משבח אותי ואומר שיצא שמי בכל העולם בגלל הספרים שעשיתי, ומעריצים אותי הערצה רבה, בודאי **טוב המוות מזה** שנפוצו ספרי בכל העולם.

וודאי אלו שעוסקים בתורה ירשו חיי עולם הבא,

ואלו שעוסקים בספרי ירשו גיהנם, **ואף אני מוכן ליענש על כולם**.

ובזה שלא כתבתי לך מכתב זה קודם לכן, כי חששתי שמא תכעס עלי ותעשה לי רע, אבל עכשיו גמרתי אומר להודיע לך הדבר, כי יודע אני שלפני שיגיע מכתבי זה לידך, **כבר אהיה נתון בארון עצים, כי הגעתי לסוף ימי**.

ושלום מן המורה אריסטו הפורש מן העולם לאלכסנדר מלך יון הגדול.